

FI A DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babe-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	de Teologie Ortodox
1.3 Departamentul	de Teologie Ortodox
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie Pastoral

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Spiritualitate Ortodoxă II						
2.2 Titularul activităților de curs	(IPS) Prof. Univ. Dr. Ioan (Andrei) Andreicuț						
2.3 Titularul activităților de seminar	(IPS) Prof. Univ. Dr. Ioan (Andrei) Andreicuț						
2.4 Anul de studiu	IV	2.5 Semestrul	7	2.6. Tipul de evaluare	E.	2.7 Regimul disciplinei	Ob

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					6
Tutoriat					4
Examinări					8
3.7 Total ore studiu individual		58			
3.8 Total ore pe semestru		100			
3.9 Numărul de credite		4			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul.
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală dotată cu videoproiector, sistem de sonorizare pentru audiții și laptop
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Sală dotată cu videoproiector, sistem de sonorizare pentru audiții și laptop

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Forța de a crea și impune în spațiul public a unei viziuni sănătoase, dinamice și coerente despre Dumnezeu, lume și mecanismele societății contemporane; • Competența de a suporta duhovnicul al oamenilor aflați în criză sufletească sau în derută existențială; • Competența de a forma duhovnicul pe membrii diverselor comunități sociale (parohia, școala, centre sociale, și alte tipuri de comunități); • Capacitatea de a interpreta și a discerne din punct de vedere spiritual problemele cu care se confruntă societatea contemporană și a oferi soluții viabile și de durată; • Competența de a identifica mecanismele de fortificare a dorinței oamenilor de a-și schimba în bine viața, de a adera la autenticele valori, de a-și remodela destinul în funcție de principiile constructive ale spiritualității creștine; • Competența de a-și exercisa pe credincioși în slujirea semenilor, în viața de comuniune și în mărțuria creștină (slujirea socială); • Capacitatea de a identifica valorile spirituale și sociale inspirate de atitudinea ecumenică a Bisericii creștine.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Formarea capacităților și a atitudinilor de investigare a realităților spirituale concrete ale lumii de astăzi și contactul cu științele formativ-educative: psihologia, pedagogia, sociologia; • Capacitatea de a dialoga coerent și generos cu științele umane complementare: antropologia teologică și tehnicile de <i>counseling</i>. • Formarea unei atitudini epistemice deschise și curajoase în universul existenței duhovnicești.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Studiarea experienței spirituale ca și conținut al Teologiei prin aprofundarea unor teme de Teologie Spirituală Fundamentală prin intermediul unor texte propuse, care vizează maturizarea capacității de evaluare critică a diverselor „teologii” ale experiențelor creștine în scopul exersării unui discernământ spiritual echilibrat.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Plasarea Teologiei spirituale în spațiul teologiei academice (inter/intradisciplinaritate); • Prezentarea unor noțiuni de metodologie teologică cu un accent pe aspectele specifice teologiei spirituale pentru dobândirea unor aptitudini necesare cercetării în câmpul teologiei spirituale; • Prezentarea unor teme de teologie fundamentală cu scopul de a favoriza dezvoltarea capacității de valorizare critică a teologiei experiențelor spirituale (discernământ pastoral și spiritual); • Prezentarea unor personaje reprezentative din câmpul teologiei spirituale, urmată de analiza unor pasaje de teologie spirituală.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
8.1.1 Duhovnicul. Generalități	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patristice și literare. • Vizionarea de filme duhovnicești. • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.2 Paternitatea spirituală la Sfinții Părinți și în	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte

literatura universal	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • patrifice i literare. • Vizionarea de filme duhovnice ti. • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.3 Maestrul spiritual i p rintele duhovnicesc. Studiu de caz	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patrifice i literare. • Vizionarea de filme duhovnice ti. • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.4 Calit țile necesare p rintelui duhovnicesc. Calit țile sacerdotale Calit țile morale Calit țile intelectuale	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patrifice i literare. • Vizionarea de filme duhovnice ti. • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.5 Datoriile p rintelui duhovnicesc Datoria preotului de a primi sarcina de duhovnic; datoria preotului de a se ruga pentru fiii s i duhovnice ti; datoria p rintelui de a-i iubi pe fiii s i duhovnice ti; datoria p rintelui de a purta sarcinile ucenicilor.	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patrifice i literare. • Vizionarea de filme duhovnice ti. • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.6 Rolul terapeutic al p rintelui duhovnicesc Duhovnicul, doctorul sufletului; Dezr d cinarea patimilor i dobândirea virtuților.	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patrifice i literare. • Vizionarea de filme duhovnice ti. • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.7 Ucenicul. Generalit ți Discipolul i fiul duhovnicesc. Asem n ri i deosebiri	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patrifice i literare. • Vizionarea de filme duhovnice ti. • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.8 Datoriile ucenicului Datoria de a- i c uta un p rinte duhovnicesc, de a-l asculta; de a-l iubi i de a se ruga pentru el.	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patrifice i literare. • Vizionarea de filme duhovnice ti. • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.9 Chipuri de duhovnici contemporani P rintele Paisie Olaru, P rintele Teofil P r ianu, P rintele Ilie Cleopa, P rintele Rafail Noica, P rintele Arsenie Papcioc.	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patrifice i literare. • Vizionarea de filme duhovnice ti. • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.10 Chipuri de duhovnici în literatura român i universal	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte patrifice i literare. • Vizionarea de filme duhovnice ti. • Colocviu pe teme spirituale.
8.1.11 Duhovnicul, psihologul i maestrul spiritual în	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale; 	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza pe texte

dialog	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza de texte; • Dezbateri. 	<p>patristice și literare.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vizionarea de filme duhovnicești. • Colocviu pe teme spirituale.
--------	---	--

Bibliografie

- Andrei, Episcopul Alba Iuliei, *Spovedanie și comuniune*, Reîntregirea, Alba Iulia, 1998.
- Idem, *Dinamica despărțirii*, Reîntregirea, Alba Iulia, 2001.
- Agapie Criteanul, *Mântuirea pe calea celor rău purtători*, București, 1939.
- Alfons Rodriguez, *Calea des vârlor creștinești*, vol. IV, Oradea, 1936.
- Arseniev Nicholas, *Misticism and the Eastern Church*, New York: St. Vladimir Seminary Press, 1979.
- Fericiul Augustin, *Confessiones*, P.S.B. 64, București, 1985.
- B. d. I. I. I., Cristian, *Pe viu despre Părinții Bisericii*, Humanitas, București, 2003.
- Bunge, Gabriel, *Practica rugăciunii personale după Sfinții Părinți și sau „Comoara în vase de lut”*, ed. a II-a, trad. și cuvânt înainte de I. I. I., Deisis, Sibiu, 2001.
- Idem *Părintele duhovnicesc și gnoza creștină după avva Evagrie Ponticul*, studii M. O’Laughlin, trad. de I. I. I., Deisis, Sibiu, 2000.
- Cabasila, Nicolae, *Despre viața lui Hristos*, Editura Arhiepiscopiei Bucureștilor, 1989.
- Crainic, Nichifor, *Sfințenia – împlinirea umanului*, Trinitas, Iași, 1993.
- Idem, *Nostalgia paradisului*, ediție cu un studiu introductiv de Dumitru Stăniloae, postfață și note de Magda Ursache și Petru Ursache, fișă bibliografică de Alexandru Cojan, Moldova, Iași, 1994.
- Evdokimov, Paul, *Cunoașterea lui Dumnezeu în tradiția răsăriteană*, trad. pr. V. R. I. I., Christiana, București, 1995.
- Felea, Ilarion, *Religia iubirii*, Arad, 1946.
- *Filocalia sfințelor nevoițe ale desăvârșirii* (vol. 1-12).
- Golitzin, Alexander, *Mistagogia – experiența lui Dumnezeu în Ortodoxie*, Deisis, Sibiu, 1998.
- Sfântul Grigorie de Nyssa, *Viața lui Moise*, PSB 29, București, 1982.
- Hausherr, Irénée, *Paternitatea și îndrumarea duhovnicească în Răsăritul creștin*, Deisis, Sibiu, 1999.
- Lossky, Vladimir, *După chipul și asemănarea lui Dumnezeu*, Humanitas, București, 1998.
- Idem, *Vederea lui Dumnezeu*, Deisis, Sibiu, 1995.
- Idem, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit*, Anastasia, București, 1992.
- Mantzaridis, Georgios, *Morală creștină*, Vol. II, Bizantin, București, 2006.
- Meyendorff, Jean, *Sfântul Grigorie Palamas și mistica ortodoxă*, Enciclopedic, București, 1995.
- Mladin, Mitrofan; Nicolae; Bucevșchi, Orest; Pavel, Constantin; Todoran, Izidor, *Teologia morală ortodoxă*, vol. I, EIBMBOR, București, 1979.
- *Patericul egiptean*, Alba Iulia, 1990.
- *Patericul Lavrei Pecerska*, Anastasia, București, 1995.
- *Matericul*, Editura Anastasia, 1995.
- *Patericul Athonit*, Editura Anastasia, 1995.
- Špidlik, Tomáš, *Spiritualitatea Răsăritului creștin. I. Manual sistematic*, Deisis, Sibiu, 1997.
- Idem, *Spiritualitatea Răsăritului creștin. II. Rugăciunea*, Deisis, Sibiu, 1998.
- Idem, *Spiritualitatea Răsăritului creștin. III. Monahismul*, Deisis, Sibiu, 2000.
- Idem, *Spiritualitatea Răsăritului creștin. IV. Omul și destinul său în filosofia religioasă răsăriteană*, Deisis, Sibiu, 2002.
- Idem, *Marii mistici ruși*, ed. Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 1997.
- Idem, *Izvoarele luminii. Tratat de spiritualitate*, ed. a II-a, Ars Longa, Iași, 2001.
- Stăniloae, Dumitru, *Chipul nemuritor al lui Dumnezeu*, vol. I-II, Cristal, București, 1995.
- Idem, *Ascetica și mistica*, Casa Căminului de Teologie, Cluj, 1993.
- Idem, *Iisus Hristos sau restaurarea omului*, Omniscop, Craiova, 1993.
- Idem, *Rugăciunea lui Iisus și experiența Duhului Sfânt*, Deisis, Sibiu, 1995.
- Idem, *Spiritualitatea ortodoxă. Ascetica și mistica*, EIBMBOR, București, 1992.
- Idem, *Iisus Hristos, Lumina lumii și îndumnezeirea omului*, Anastasia, 1993.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Teologia spirituală în învățământul teologic academic.	<ul style="list-style-type: none"> • Lecții frontale și seminariale; • Analiză de texte spirituale din literatura 	Obiective:
Metodologia de cercetare în teologia spirituală – instrumentele necesare pentru studiul teologiei spirituale.		<ul style="list-style-type: none"> • Plasarea Teologiei spirituale în spațiul teologiei academice (inter/intradisciplinaritate); • Prezentarea unor noțiuni de metodologie teologică cu un accent pe aspectele specifice
Teme de teologie spirituală fundamentală.		
Operele literare propuse		

<ul style="list-style-type: none"> • F. Dostoevski (Frații Karamazov, Idiotul); • Ion Agârbiceanu (Legea trupului, Legea minții, Arhanghelii); • C.S. Lewis (Sfaturile unui diavol b trân c tre unul mai tân r); • Nikos Kazantzakis (Hristos r stignit a doua oar); • Virgil Gheorghiu (Ora 25, Dumnezeu nu prime te decât duminica); • Ray Bradbury (Fahrenheit 451); • Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte; • Panait Istrati (Mo Anghel, Chira Chiralina); • Antoine de St. Exupéry (Micul prinț); • Gala Galaction (Papucii lui Mahmud, Roxana); • Lloyd C. Douglas (C ma a lui Hristos, Marele pescar); • Patriarhul Nicodim, Un p stor model; • Ieromonahul Tihon, Arhiereul; • Paulin Lecca, De la moarte la viaț ; • Damian St noiu (Ucenicii Sfântului Antonie, Alegere de stareță); • Stelianos Papadopoulos, Vulturul r nit; • Giovanni Papini, Viața lui Isus; • Savatie Ba tovoi, Nebunul; • Hieroteos Vlachos, O noapte în pustia Sfântului Munte; • Pelerinul rus; • Nicolae Steinhardt, Jurnalul fericirii; • Ioan Slavici, Moara cu noroc; • Ion Luca Caragiale, O f clie de Pa te; • Vasile Voiculescu, Magda Isanos, Zorica Lațcu, Radu Gyr (poezie). • 	<p>universal .</p>	<p>teologiei spirituale pentru dobândirea unor aptitudini necesare cercet rii în câmpul teologiei spirituale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prezentarea unor teme de teologie fundamental cu scopul de a favoriza dezvoltarea capacit ții de valorizare critică a teologiei experiențelor spirituale (discern mânt pastoral i spiritual); • Prezentarea unor autori din literatura român i universal i analiza a unor texte reprezentative pentru teologia spiritual fundamental .
--	--------------------	---

Bibliografie

Lucr ri de referință

- IPS Andrei, *Dinamica desp timirii. Spiritualitate cre tin* , Alba Iulia, Reintregirea, 2001.
- Idem, *Spiritualitate creștină pe înțelesul tuturor*, Alba Iulia, Reintregirea, 2002.
- Crainic, Nichifor, *Cursurile de Mistic* , Sibiu, Deisis, 2010.
- Mladin, IPS Nicolae, *Prelegeri de mistic ortodox* , Tg. Mure , Veritas, 1996.
- St niloae, Dumitru, *Ascetica i mistica Bisericii Ortodoxe*, Bucure ti, IBMBOR, 2002.
- Špidlík, Thomáš, *Spiritualitatea R s ritului cre tin. I Manual sistematic*, Sibiu, Deisis, 1997.

Lucr ri secundare

- Golitzin, Alexander, *Mistagogia – experiența lui Dumnezeu în Ortodoxie*, Sibiu, Deisis, 1998.
- Larchet, Jean-Claude, *Terapeutică bolilor spirituale*, Bucure ti, Sophia, 2001.
- Lossky, Vladimir, *Teologia Mistic a Bisericii de R s rit*, Bucure ti, Anastasia, 1992.
- Idem, *Vederea lui Dumnezeu*, Sibiu, Deisis, 1995.
- Ware, PS Kallistos, *Împ r ția lăuntrică*, București, Christiana, 1996.

Bibliografie str in

- Borriello, Luigi (ed.), *Nuovo dizionario di spiritualità*, Vatican, Libreria Editrice Vaticana, 2003.
- De Fiores, Stefano; Goffi, Tullio (ed.), *Nuovo dizionario di spiritualità*, Roma, Paoline, 1997.
- Goffi, Tullio.; Secondin Bruno, *Corso di spiritualità: esperienza, sistematica, proiezioni*, Brescia, Queriniana, 1989.
- Goffi, Tullio; Secondin, Bruno, *Problemi e prospettive di spiritualità*, Brescia, Queriniana, 1983.
- Poli G.Franco; Crespi, Piero, *Lineamenti di storia della spiritualità e della vita cristiana*, 3 vol., Roma, Dehoniane, 1998-2000.
- Waaijman Kees, *The spirituality. Forms, foundations, methods*, Leuven, Peeters, 2002.

9. Coroborarea coninuturilor disciplinei cu activitatile reprezentative ale comunitatilor epistemice, asociatiilor profesionale si angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Analiza textelor spirituale are în vedere identificarea posibilelor „fracturi” dintre real si ideal si identificarea urgențelor pastorale;
- Centrul Eparhial angajator isi face constant cunoscute exigentele, prin intermediul si grație cooperării cadrelor didactice la examenele pentru ocuparea posturilor vacante de „parohi”;

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota final
10.4 Curs	Exprimarea cursiv , coerent , fluid , elegant , rafinat ;	(O.) Examinare oral	20%
	Scrierea corect , frageleli gramaticale, lizibil ;	(S.) Examinare scris	46%
10.5 Seminar/laborator	Inteligent în interpretarea textelor spirituale;	(P.) Practic : lectur texte; referate;	10%
	Virtuozitate si maiestruozitate în gândire, vehicularea cu lejeritate a termenilor tehnici;	Conversa ia, expunerea oral , examen scris;	23%
10.6 Standard minim de performan			
<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea teoretică a jumătate din materialul predat si analizat la cursuri si seminarii asigură studentului nota de promovare. • Prezența la cursuri 75% (50% pentru cei angajați cu carte de muncă). 			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

....05.09.2013.....

.....

.....

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

.....

.....